

Słowo wstępne ...

Foreword ...

Oddajemy do rąk Państwa czwarty numer wydawnictwa „Środowisko Mieszkaniowe” poświęcony kształtowaniu zrównoważonego środowiska mieszkaniowego. Problematyka ta jest ważna i aktualna w świetle potencjalnych i wszechstronnie narastających zagrożeń dla środowiska mieszkaniowego, które stwarza współczesny człowiek poprzez swoją często niekontrolowaną i zachłanną działalność inwestycyjną, gospodarczą oraz inną.

Nasze wydawnictwo przedstawia wyniki pracy dydaktycznej Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego dotyczącej projektowania urbanistyczno – architektonicznego jednorodzinnych zespołów mieszkaniowych oraz domu wolnostojącego zgodnie z zasadami „projektowania zrównoważonego” w roku akademickim 2005/2006 ze studentami II – ego i I – ego roku Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej.

Zachowanie równowagi pomiędzy środowiskiem przyrodniczym a zainwestowanym przez człowieka jest warunkiem koniecznym dla stworzenia zdrowego, przyjaznego środowiska mieszkaniowego, w harmonii z zielonym otoczeniem, krajobrazem, w symbiozie architektury i przyrody.

Utrzymanie tej równowagi w kształtowaniu funkcjonalno – przestrzennym współczesnych zespołów mieszkaniowych w praktyce projektowej – realizacyjnej jest niezmiernie trudne z uwagi na silną presję inwestorów – developerów dążących do zabudowania całego terenu objętego działalnością inwestycyjną w celu uzyskania jak największych zysków. Natomiast przyszli mieszkańców, na etapie powstawania inwestycji, nie mają najczęściej wpływu na kształtowanie funkcjonalno – przestrzenne zespołów mieszkaniowych powstających w oderwaniu od wymagań związanych z ich potrzebami programowymi, funkcjonalnymi, przestrzennymi, estetycznymi i dotyczących standardu, wygody, komfortu, bezpieczeństwa, jakości życia, powiązań z zielenią, ogrodem, środowiskiem przyrodniczym itp.

Studenci wolni od jakichkolwiek wpływów i ingerencji z zewnątrz mają szansę przedstawić w rozwiązaniach projektowych w sposób czytelny i konse-

We are presenting you with the fourth issue of the publication “Housing Environment” devoted to the shaping of a sustainable housing environment. The problem is important and vital in the light of some potential and universally growing dangers to the housing environment, which contemporary man creates through his often uncontrollable and greedy investments, economies and other activities.

Our publication presents the results of educational work at the Chair of Housing Environment concerning the urban and architectural design of single-family residential complexes and a detached house according to the principles of “sustainable design”, in the academic year 2005/2006 with the 1st and 2nd year students of the Faculty of Architecture at the Cracow University of Technology.

Maintaining the balance between the natural environment and the one man invests in is a necessary condition for the creation of a healthy, friendly housing environment, in harmony with the green surroundings and the landscape, in symbiosis between architecture and nature.

Keeping this balance in the functional and spatial shaping of contemporary residential complexes in the designing and

kwentny swoje idee i koncepcje odnośnie kształtowania zrównoważonego środowiska mieszkaniowego. Ich projekty charakteryzują się pomysłowością, świeżością i kreatywnością. Prezentując modelowe rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne mogą mieć swój wkład w przemyślenia nad rozwojem środowiska mieszkaniowego.

Działania naukowe i dydaktyczne Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego wpisują się w nurt wymogów rozwoju zrównoważonego, które na pierwszym planie w procesach przekształcania istniejących i tworzenia nowych struktur osiedleńczych stawiają oszczędne gospodarowanie i zarządzanie zasobami oraz pełną integrację społecznych, kulturowych, ekonomicznych, ekologicznych i przestrzennych aspektów procesu projektowania urbanistyczno – architektonicznego.

Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Politechniki Krakowskiej uczestniczy w międzynarodowym programie, którego celem jest stworzenie modelu działań wspierających wykorzystanie projektowania zrównoważonego oraz procedur, technologii, urządzeń i materiałów zrównoważonych w inwestycjach mieszkaniowych. Projekt, który otrzymał akronim SusPurPol, realizowany jest w latach 2005 – 2007 w ramach projektu INTERREG IIIC i mieści się w grupie tematycznej „Green Growth”, w podtemacie: „Sustainable construction”. Jednostką prowadzącą jest the Environment Centre z Southampton UK, a pozostałe zespoły to: Politechnika Krakowska, Katedra Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego, Kraków, Polska; Natural Resources Initiatives, Hampshire County Council, Winchester, UK, Instituto Andaluz de Technologia, Sewilla, Hiszpania. Oryginalny tytuł projektu brzmi „A Blue Print for the Planning and Purchasing Policies for Sustainable Built Development”.

Region Małopolski, jako jeden z regionów partnerskich jest obszarem, w którym w pierwszej kolejności będzie propagowana i wprowadzana metodologia postępowania opracowana przez autorów projektu. Międzyregionalny charakter projektu będzie wykorzystywał wiedzę i wspólnie doświadczenia południowo-wschodniej Anglii, Andaluzji i Małopolski. Zalecenia i wnioski będą mogły być przenoszone do innych obszarów Unii Europejskiej, które nie uczestniczą bezpośrednio w pracy, poprzez projektowe warsztaty i strony internetowe. Projekt obejmuje kilka obszarów działań:

- q rozpoznanie barier w rozwoju zrównoważonym,
- q poszukiwanie rozwiązań poprzez partnerską wymianę doświadczeń w zakresie oszczędności energii i wody, wykorzystania alternatywnych źródeł energii, organizacji gromadzenia odpadów i recyklingu,
- q sprawdzenie użycia zrównoważonych technologii budowlanych i materiałów w celu uzyskania wysokiej jakości środowiska w kontekście urbanistycznym i estetycznym,
- q opracowanie roboczego planu działania dla nowych inwestycji mieszkaniowych, poszerzenie zakresu nauczania projektowania zrównoważonego w kształceniu studentów Wydziału Architektury.

implementing practice is exceptionally difficult, owing to the strong pressure from investors-developers who want to build on the whole area of investment in order to make as many profits as possible, whereas future residents, at the beginning of an investment, usually cannot influence the functional and spatial shaping of residential complexes coming into existence off the requirements related to their programmatic, functional, spatial and aesthetic needs that concern standard, comfort, safety, the quality of life, relationships with greenery, gardens, the natural environment etc.

Students free from any influence and external interference have a chance to present their ideas and conceptions in relation to the shaping of a sustainable housing environment in their projects in a readable and consistent manner. Their designs are characterized by creativity and freshness. Presenting their functional and spatial model solutions, they can have their share in reflections on the development of the housing environment.

The scientific and educational activities at the Chair of Housing Environment adjust to the trend of the requirements of sustainable development which, in the processes of transforming the existing settlement structures and creating some new ones, favour saving management of resources as well as full integration of the social, cultural, economic, ecological and spatial aspects of the process of urban and architectural design.

The Chair of Housing Environment at the Cracow University of Technology participates in an international programme whose aim is to create a model of actions supporting the use of sustainable design as well as sustainable procedures, technologies, devices and materials in housing investments. The project, named SusPurPol, is realized in 2005-2007 within the project INTERREG IIIC and belongs to the thematic group “Green Growth”, in the sub-theme: “Sustainable Construction”. The supervising unit is the Environment Centre in Southampton, UK, and the remaining teams are: the Cracow University of Technology the Chair of Housing Environment, Cracow, Poland; the Natural Resources Initiatives, Hampshire County Council, Winchester, UK; the Andalusia Institute of Technology, Seville, Spain. The full title of the project is “A Blue Print for the Planning and Purchasing Policies for Sustainable Built Development”.

Małopolska will be the first partner region to propagate and introduce the methodology of proceedings prepared by the authors of the project. The interregional character of the project will use the knowledge and experience of South-Eastern England, Andalusia and Małopolska. Recommendations and conclusions might be transferred to other areas of the European Union, which do not take direct part in the work, by means of design workshops and websites. The project includes several areas of activities:

- q identification of barriers in sustainable development,
- q search for solutions through partner exchange of experience in the range of energy and water saving, the use of alternative sources of energy, the organization of waste collecting and recycling,
- q test of the use of sustainable building technologies and materials in order to gain a high quality of environment in the urban and aesthetic context,
- q preparation of a working schedule for new housing investments,
- q expansion of the range of teaching sustainable design at the Faculty of Architecture.

W stosowanym nazewnictwie dotyczącym projektowania zrównoważonego używane są zamiennie dwa określenia: sustainable design i bardziej przyjazne i zrozumiałe dla przeciętnego odbiorcy: green architecture, które jest praktycznie stosowane w dydaktyce przez studentów.

Mam nadzieję, że aktywny udział Katedry Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego w temacie Green Growth powiązany z praktycznym wdrażaniem teorii projektowania zrównoważonego w procesie nauczania projektowania urbanistyczno – architektonicznego przyniesie pożądane pozytywne efekty dydaktyczne w kształtowaniu funkcjonalno – przestrzennym zrównoważonego środowiska mieszkaniowego.

Zapraszam wszystkich Czytelników do zapoznania się z interesującą prezentacją studenckich projektów urbanistyczno – architektonicznych..

The nomenclature concerning sustainable design also uses the term green architecture which is friendlier, more understandable to an average recipient and practically used by students in education.

I hope that the active participation from the Chair of Housing Environment in the theme Green Growth, together with the practical introduction of the theory of sustainable design in the process of teaching urban and architectural design, will bring about some desirable positive educational effects in the functional and spatial shaping of a sustainable housing environment.

I am inviting all the Readers to acquaint themselves with an interesting presentation of the students' urban and architectural designs.

Waclaw Seruga

Zespół mieszkaniowy w Kaiserslautern – projekt dyplomowy studentki Magdy Jaworskiej. Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Waclaw Seruga, współpromotor: dr hab. inż. arch. Grażyna Schneider-Skalska Prof. PK. Complex of residential buildings in Kaiserslautern – diploma project of the student Magda Jaworska. Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Waclaw Seruga, współpromotor: dr hab. inż. arch. Grażyna Schneider-Skalska Prof. PK.